

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.III.1.859/2017/10.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Székely Ákos, a tanács elnöke
Dr. Sebe Mária, előadó bíró,
Dr. Márki Zoltán, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2018. április 9.

Az ügy tárgya: lopás büntette és más
bűncselekmények

Terheltek: I. rendű terhelt és társai

Első fok: Budai Központi Kerületi Bíróság, 5.B.XI.279/2013/79.
ítélet, tárgyalás, 2017. január 17.

Másodfok: Fővárosi Törvényszék, 22.Bf.7879/2017/13. ítélet,
nyilvános ülés,
2017. szeptember 7.

Az indítvány előterjesztője: I. rendű és II. rendű terheltek

Az indítvány iránya: a terheltek javára, hatályon kívül helyezésre

Rendelkező rész

A lopás büntette miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű és II. rendű terheltek által benyújtott felülvizsgálati indítványokat elbírálv a Budai Központi Kerületi Bíróság 5.B.XI.279/2013/79. számú és a Fővárosi Törvényszék 22.Bf.7879/2017/13. számú ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja, míg az I. rendű terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elutasítja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Budai Központi Kerületi Bíróság 2017. január 17-én kihirdetett 5.B.XI.279/2013/79. számú ítéletével az I. rendű terheltet 4 rendbeli társtettesként, folytatólagosan elkövetett lopás büntette (egy esetben annak kísérlete) [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) pont, (3) bekezdés ba) pont], lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) alpont], rongálás vétsége [Btk. 371. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont], 7 rendbeli egyedi azonosító jellel visszaélés büntette [Btk. 347. § (1) bekezdés a) pont] és közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés b) pont] miatt halmazati büntetésül 2 év 3 hónapi börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte és 3 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. A II. rendű terheltet 2 rendbeli társtettesként, folytatólagosan elkövetett lopás büntette (egy esetben annak kísérlete) [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb) pont, (3) bekezdés ba) pont], társtettesként elkövetett lopás vétsége [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb) alpont] és 2 rendbeli csalás büntette [Btk. 373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (3) bekezdés b) pont] miatt halmazati büntetésül 1 év 10 hónapi börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte és 3 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától, egyben elrendelte a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 6.B.191/2011/7. számú ítéletével kiszabott 1 év 6 hónapi börtönbüntetés végrehajtását is.
- Mindkét terhelt esetében beszámította a szabadságvesztésbe az előzetes fogvatartásban töltött időt; megállapította, hogy a szabadságvesztés 2/3 részének kiállása után bocsáthatók feltételes szabadságra, továbbá rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.
- [2] Védelmi fellebbezések alapján eljárva a Fővárosi Törvényszék a 2017. szeptember 7-én kelt 22.Bf.7879/2017/13. számú ítéletével az elsőfokú határozatot mindkét terheltet érintően megváltoztatta. A súlyosabban minősülő lopási cselekménynél mellőzte a kísérletre utalást, valamint az I. rendű terhelt egyedi azonosító jellel visszaélés büntetteként értékelt cselekményeit a Btk. 347. § (1) bekezdés b) pontjába ütközőnek és 6 rendbelinek - mely négy esetben folytatólagosan elkövetett - minősítette. A II. rendű terhelt szabadságvesztését 1 év 6 hónapra mérsékelte. Ezt meghaladóan e terhelteket érintően érdemben helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.
- [3] Az elsőfokú ítélettel megállapított és a másodfokú bíróság által tett kiegészítéssel irányadónak tekintett tényállás lényege szerint 2011. november 11. és 2011. december 11. napjai között az I. rendű terhelt 8 alkalommal - 3 esetben a II. rendű terhelttel közösen - a fővárosban, Pest és Fejér megyében lévő 1. számú töltőállomásokon

rendszeresen úgy tankolt üzemanyagot, hogy a benzinkútról fizetés nélkül távozott. Ezzel a töltőállomások tulajdonosának 181.302 forint lopási és a legutolsó alkalommal, menekülése során a kihajtást akadályozó korlát áttörésével 100.000 forint rongálási kárt okozott (a tényállás 1/a-g pontjai). Ebből a II. rendű terhelt 75.187 forint értékű üzemanyag eltulajdonításában vett részt (1/e, f, g tényállási pontok).

Ezt meghaladóan az I. rendű terhelt 2011. február 25-én, valamint 2011. november-december hónapokban öt esetben a fővárosban és Pest megye területén a 2. számú töltőállomások tulajdonosa üzemanyagtöltő állomásain is hasonló módon - két alkalommal a II. rendű terhelttel közösen - tankolt ellenszolgáltatás nélkül gázolajat, összesen 144.942 forint értékben (a tényállás 3/a-e pontjai). Ebből a II. rendű terhelt 60.993 forint értékű üzemanyag eltulajdonításában vett részt (3/d-e tényállási pontok). A hatodik alkalommal az I. rendű terhelt szándéka 50.000 forintot el nem érő üzemanyag megszerzésére irányult, azonban a tankolás a benzinkút zárolása miatt megghiúsult (3/f tényállási pont).

2011 novemberében az I. rendű terhelt a III. rendű terhelttel együtt a 3. számú üzemanyagtöltő állomáson két esetben, együttesen 57.412 forint értékben tankolt gázolajat fizetés nélkül (4/a-b tényállási pontok).

Az I. rendű terhelt 2011. november 6-án a III. rendű terhelttel, 2011. december 14-én pedig a II. rendű terhelttel együtt a 4. számú üzemanyagtöltő állomáson 56.080 forint értékben szerzett meg a fenti módon ellenszolgáltatás nélkül üzemanyagot (5/a-b tényállási pontok), amiből a II. rendű terhelt 30.529 forint értékű gázolaj eltulajdonításában vett részt (5/b tényállási pont).

A fenti cselekményekhez az I. rendű terhelt úgy használta fel a tulajdonát képező személygépkocsit, hogy arra más járművek - ismeretlen módon megszerzett - rendszámtábláit, illetve a neki javításra átadott személygépkocsi rendszámtábláját szerelte fel (6. tényállási pont).

2011. február 12-én az I. rendű terhelt közúti ellenőrzés során vezetői jogosultságának igazolására a saját fényképével ellátott hamis szlovák vezetői engedélyt használta fel (7. tényállási pont). A II. rendű terhelt 2012. május 31-én az 1. számú sértettől redőny beszerzésére és beszerelésére előlegként 100.000 forintot, 2012. június 20-a körül pedig a 2. számú sértettől előbb nyílászárók cseréjére 70.000 forint foglalót, majd redőnyök beszerelésére további 180.000 forintot vett át. Már a pénz átvételekor sem állt szándékában egyik esetben sem a vállalt munka elvégzése, és a megtévesztett sértettek által átadott pénzt csak a büntetőeljárás során fizette vissza (9-10. tényállási pontok).

- [4] Az eljárás bíróság jogi értékelése szerint az I-II. rendű terheltek súlyosabban minősülő vagyon elleni cselekményeinél a törvényi egységet alkotó cselekmények egységes jogi értékelést vonnak maguk után, ezért a minősítésből mellőzte a részben kísérletként elkövetésre utalást. Az I. rendű terhelt vagyon elleni

bűncselekményeit hat hamis rendszámtáblával felszerelt gépkocsival közlekedve, négy esetben folytatólagosan követte el, emiatt az egyedi azonosító jel meghamisítása a Btk. 347. § (1) bekezdés b) pontja szerint minősül.

II.

- [5] A jogerős ügydöntő határozat ellen a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontját megjelölve az I. rendű és II. rendű terheltek nyújtottak be felülvizsgálati indítványt.
- [6] Mindkét terhelt álláspontja szerint a másodfokú bíróság a védekezéshez fűződő jogaik megsértésével járt el, amikor a II. rendű terhelt szabályszerűen értesített védőjének távollétében tartott nyilvános ülést és hozott másodfokú ügydöntő határozatot.
- [7] Ezt meghaladóan az I. rendű terhelt az is sérelmezte, hogy a törvényszék figyelmen kívül hagyta a másodfokú eljárás idején tudomására jutott körülményekről írott beadványában foglaltakat. Újabb (2018. február 16-án előterjesztett) kérelmében arra kért lehetőséget, hogy a felülvizsgálati eljárásban tényfeltáró vallomást tehessen.
- [8] Indítványuk arra irányult, hogy a Kúria helyezze hatályon kívül a másodfokú határozatot és kötelezze a törvényszéket új eljárás lefolytatására.

III.

- [9] A Legfőbb Ügyészség BF.1761/2017/1. számú átiratában a benyújtott felülvizsgálati indítványokat részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.
- [10] Rámutatott, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, amely nem támadható; az eljáró bíróságok bizonyítékokat értékelő, mérlegelő tevékenységén keresztül sem kifogásolható. Nem foghat helyt az I. rendű terhelt arra való hivatkozása, hogy a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a váddal szorosan összefüggésben a beadványában írtakat; mivel annak kifogásolása, hogy a másodfokú bíróság az általa felajánlott konkrét bizonyítékokat nem tárta fel, s így a javára sem értékelhette, szintén a tényállás támadásának minősül, ekként a felülvizsgálati eljárásban kizárt.
- [11] A felülvizsgálati indítványoknak az eljárási szabálysértésre hivatkozása is megalapozatlan. Az I. rendű terhelt olyan szabálysértést kifogásol, amely megvalósulása esetén is csak a II. rendű terheltet érintő. Ugyanakkor a II. rendű terheltnek a védőjével kapcsolatos hivatkozásai egyrészt nem felelnek meg az iratok tartalmának, másrészt a II. rendű terhelt védőjének távolmaradása nem akadályozza a másodfokú nyilvános ülés megtartását.

- [12] Az eljáró bíróság feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést sem vétett. Erre figyelemmel az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványának elutasítását, a II. rendű terhelt tekintetében pedig az ítélet hatályában való fenntartását indítványozta.
- [13] Az I. rendű terhelt újabb beadványával kapcsolatban, amelyben annak érdekében kérte meghallgatását, hogy teljes körű beismerő vallomást tehessen, a Legfőbb Ügyészség BF. 1761/2017/2. számú átiratában rámutatott, hogy a felülvizsgálati eljárásban – amelyre főszabályként [a Be. 419. § (1) bekezdése szerint] a harmadfokú eljárás szabályait kell alkalmazni – a Be. 388. § (2) bekezdésére figyelemmel nincs helye bizonyításnak.

IV.

- [14] A Kúria a felülvizsgálati indítványokat a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsülésein bírálta el.
- [15] A felülvizsgálati indítvány az I. rendű terhelt tekintetében törvényben kizárt, a II. rendű terhelt vonatkozásában pedig nem alapos.
- [16] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdés a)-g) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető. A törvényi feltételeknek megfelelő törvényes ok a felülvizsgálatra, ha a bíróság jogerős ítéletében törvénysértően állapítja meg a terhelt büntetőjogi felelősségét [Be. 416. § (1) bekezdés a) pont], vagy törvénysértő büntetést szab ki [Be. 416. § (1) bekezdés b) pont]. A felülvizsgálatot lehetővé tevő eljárási szabálysértéseket pedig a törvény taxatívén sorolja fel [Be. 416. § (1) bekezdés c) és d) pont]. Végül a Be. 416. § (1) bekezdése pedig valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, miszerint felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen van helye.
- [17] A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért a törvényi kereteken kívül eső anyagi vagy eljárásjogi szabálysértések még valóságuk esetén sem vehetők figyelembe.
- [18] A felhozott eljárási okok felülvizsgálatot nem alapoznak meg.
- [19] A Be. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ami a felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható. Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye [Be. 419. § (1) bekezdés, 388. § (2) bekezdés].
- [20] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a – minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül –

kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. A jogkövetkeztetések - így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

- [21] Ezzel szemben az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa a bűnösség megállapítását sérelmezve kizárólag olyan eljárási indokokra hivatkozott, melyek nem szerepelnek a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában konkrétan és kimerítően meghatározott, felülvizsgálatra okot adó szabálysértések között. E körben valójában az irányadó tényállás, illetve a bíróság mérlegelésének helyességét támadta, a bizonyítékok mikénti értékelését vitatta, átértékelését célozta, tényállástól eltérő körülményekre hivatkozott és ezen keresztül kifogásolta a bűnösség megállapítását.
- [22] Az I. rendű terhelt azzal kapcsolatos kifogása, hogy az általa felajánlott bizonyítást a másodfokú bíróság nem folytatta le és így érveit figyelmen kívül hagyta, a tényállás megalapozottságát támadja és - miként a felülvizsgálat keretében bizonyítás felvételére irányuló indítványa is - a felülvizsgálati eljárásban kizárt.
- [23] Az egyik terheltre - még alapossága esetén - sincs kihatással a másik terhelt védelmére vonatkozó kifogás. A felülvizsgálat érvényességének feltételeit alanyonként kell vizsgálni. Így a II. rendű terhelt védőjének távollétére hivatkozás kizárólag a II. rendű terhelt perjogi helyzetére vonatkozik és nyilván nem érinti az I. rendű terhelt vonatkozásában eljáró védő jogosultságát. Az I. rendű terhelt erre hivatkozó indítványa valójában arra nem jogosulttól származó kifogás, következésképpen amiatt felülvizsgálatra sem kerülhet sor.
- [24] A II. rendű terhelt védekezéshez fűződő jogának sérelmére vonatkozó indítványa nem alapos, mert az abban foglalt eljárási szabálysértés nem valósult meg. A Be. 67. § (1) bekezdése értelmében a bíróság azt értesíti, akinek jelenléte az eljárási cselekményeknél nem kötelező, de azt a törvény lehetővé teszi. A védő számára minden esetben értesítést kell kibocsátani, ha a védelem az ügyben nem kötelező.
- [25] A másodfokú bíróság nem sértett törvényt, amikor a nyilvános ülést - a legfeljebb három évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmények miatt folyó, azaz nem védőköteles ügyben - a II. rendű terhelt szabályszerűen értesített védőjének távollétében megtartotta és ügydöntő határozatot hozott. Mivel a nyilvános ülés kezdetéig a védő részére történt szabályszerű kézbesítést igazoló tértivevény nem érkezett vissza, a jegyzőkönyv tanúsága szerint a törvényszék távbeszélőn kereste meg a kirendelt védőt, aki úgy nyilatkozott, hogy tudomással bír a nyilvános ülésről, s azon nem kíván részt venni. Nyilatkozatát mindenben alátámasztotta a később visszaérkezett tértivevény, miszerint a nyilvános ülés kitűzéséről szóló értesítést a védő meghatalmazottja kellő időben (2017. június 12-én) átvette.

[26] Ekként a Kúria - miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423.§ (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványoknak nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat - a Be. 424. § (1) bekezdés I. fordulata szerint tanácsulésen eljárva - a II. rendű terheltet érintően a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta, míg az I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát a Be. 421. § (2) bekezdés első fordulata tekintettel elutasította.

V.

- [27] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [28] A Be. 418. § (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdés e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. § (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2018. április 9.

Dr. Székely Ákos s.k. a tanács elnöke, Dr. Sebe Mária s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő
BÉ